

ВИСНОВОК

**Ревізійної комісії за результатами перевірки
річної фінансової звітності за 2012 рік**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Ревізійної комісії

ПАТ “Тернопільський радіозавод “Оріон”

Протокол № 3 від 28.02.2013р.

ВИСНОВОК

Ревізійної комісії за результатами перевірки річної фінансової звітності за 2012 рік

Перевірка фінансово-господарської діяльності ПАТ “ТРЗ “Оріон” проводилась Ревізійною комісією у відповідності до вимог статті 74 Закону України “Про акціонерні товариства”, ст. 8.135 Статуту Товариства.

Для перевірки були представлені первинні документи з обліку банківських та касових операцій, з розрахунків по зарплаті, з обліку товарно-матеріальних цінностей та основних засобів, реєстри синтетичного і аналітичного обліку, Головна книга, матеріали інвентаризації та форми фінансової звітності.

За результатами перевірки було встановлено наступне:

Фінансова звітність складена на основі бухгалтерських даних за 2012 рік згідно з національним законодавством та складається із таких форм:

- Форма №1 “Баланс ”;
- Форма №2 “Звіт про фінансові результати”;
- Форма №3 “Звіт про рух грошових коштів”;
- Форма №4 “Звіт про власний капітал”;
- Форма №5 “Примітки до річної фінансової звітності”.

У звітний період відповідальним за організацію бухгалтерського обліку та фінансову звітність був Голова правління Карпик Ярослав Михайлович. Відповідальним за методологію бухгалтерського обліку та повноту і достовірність відображення в системі бухгалтерського обліку усіх господарських операцій була член Правління Товариства, Головний бухгалтер Бездух Марія Павлівна.

Бухгалтерський облік ведеться товариством відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV, затверджених П(С)БО та інших нормативних документів з питань організації бухгалтерського обліку. Усі фінансові та майнові операції за 2012 рік оформлено відповідними первинними документами та відображено у бухгалтерському обліку, результати яких знайшли відображення у звітності. Статті бухгалтерського балансу станом на 31 грудня 2012 року співставні з Головною книгою. Протягом 2012 року у Товаристві змін у методології бухгалтерського обліку не було.

За звітний період Товариство використовувало власні основні засоби, оцінка яких є достовірною і відповідає критеріям визнання п. 5-15 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”. Облік

виробничих запасів ведеться по місцях зберігання та матеріально-відповідальних особах, в картках та книгах складського обліку у відповідності з діючим порядком обліку та вимогами бухгалтерського обліку. З матеріально-відповідальними особами укладені договори матеріальної відповідальності.

Активи. (розд. I. Необоротні активи)

Визначення, оцінка та облік основних засобів здійснюється відповідно до П (С)БО 7 “Основні засоби” з відображенням в синтетичному обліку на рахунках 10 «Основні засоби» та 11 «Інші необоротні матеріальні активи». Станом на 31.12.2012 року первісна вартість основних засобів становить 84185,0 тис.грн., знос – 56706,0 тис.грн., залишкова вартість складає 27479,0 тис.грн.

Вибуття основних засобів (1234,0 тис.грн.) та їх надходження (1779,0 тис.грн.) в обліку відображено у відповідності до стандарту бухгалтерського обліку. За 2012 рік нарахована амортизація становить 2263,0 тис.грн. (Ф.5). Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом, передбаченим Податковим кодексом України. Переоцінка об'єктів основних засобів в поточному році не проводилася.

Облік малоцінних необоротних матеріальних активів здійснювався у відповідності до п.5.1 П(С)БО 7 “Основні засоби”. Амортизація по таких активах нараховується у розмірі 50% їх вартості при передачі у експлуатацію та 50% - при їх вибутті.

У формі 5 “Примітки до річної фінансової звітності” більш детально відображено інформацію про наявність і рух основних засобів підприємства в розрізі груп. Інвентаризацію основних засобів було проведено відповідно до наказу від 19.10.2012р. №52 станом на 01.11.2012 р.

Підприємство станом на 31.12.12 р. не утримує нематеріальні активи. Переоцінка нематеріальних активів у поточному році не проводилася.

Усього за розділом I Балансу - необоротні активи на кінець звітного періоду склали 28926,0 тис.грн., що на 638,0 тис.грн. менше, порівняно з початком звітного періоду (29564,0 тис. грн.).

Активи (розд. II. Оборотні активи).

Дані бухгалтерського обліку співставні з даними Балансу розділу II, згідно яких вартість запасів становить 22051,0 тис.грн., в т. ч.: виробничих - 10019,0 тис.грн., готової продукції – 7063,0 тис.грн., в незавершеному виробництві - 4961,0 тис.грн., в товарах - 8,0 тис.грн.

Виробничі запаси у розрізі груп мають наступну структуру:

(тис. грн.)

Найменування показника	Балансова вартість на кінець року
Сировина і матеріали	1294
Покупні напівфабрикати та комплектуючі	7836
Паливно-мастильні матеріали	64
Тара	1
Будівельні деталі та конструкції	80
Запасні частини	368
Малоцінні та швидкозношувальні предмети	376
Разом	10019

На кінець звітнього періоду порівняно з початком року запаси збільшились на 3,8 %, в основному, за рахунок збільшення виробничих запасів на 25,6 % та готової продукції – на 8,6%.

Порядок первісної оцінки запасів відповідає вимогам п. 5-15 П(С)БО 9 “Запаси”. Запаси оцінювалися на дату балансу у відповідності з прийнятою у Товаристві обліковою політикою та п. 24-28 П(С)БО 9 “Запаси” за первісною вартістю реалізації. Інформація про наявність виробничих запасів, що наведена у “Примітках до річної фінансової звітності” відповідає фактичним даним Балансу.

Грошові кошти на кінець року склали: в національній валюті - 237,0 тис.грн., в іноземній – 93,0 тис.грн. Касові книги пронумеровані, прошнуровані, завірені печаткою і підписані членом правління, директором з питань економіки та управління, що відповідає вимогам “Положенням про ведення касових операцій у національній валюті в Україні,” затвердженого постановою Правління Нацбанку України від 15.12.2004 р. № 637. У бухгалтерії є в наявності банківські виписки та додатки за весь звітний період у повному обсязі. Всі банківські операції по поточному рахунку підтверджені відповідними банківськими виписками з доданими до них документами.

При складанні “Звіту про рух грошових коштів”, враховані всі зміни, що відбулися в грошових коштах підприємства за 2012 рік.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги відображені в звітності в сумі 6258,0 тис.грн., яка нараховувалась згідно П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість.” Інша поточна дебіторська заборгованість становить 41,0 тис.грн. Порівняно з початком року дебіторська заборгованість зменшилася на 10,1%, з 8112,0 тис.грн. до 7296,0 тис. грн.

Існує дебіторська заборгованість з різними строками виникнення та порушенням термінів погашення, з них : до 12 місяців – 5582 тис.грн., від 12 до 18 місяців -11,0 тис. грн та від 18 до 36 місяців - 706,0 тис. грн.

Класифікація дебіторської заборгованості за строками непогашення наведена в розділі ІХ форми № 5 “Примітки до річної фінансової звітності.” Розмір дебіторської заборгованості за звітний період відображено за первісною вартістю.

Усього за розділом II Балансу “Оборотні активи” на кінець звітнього періоду становлять 29802,0 тис.грн., і збільшилися порівняно з початком року на 263,0 тис.грн. або на 0,9 %.

Загальна вартість активів Товариства станом на 31.12.2012 року становить 58728,0 тис.грн., що підтверджується розрахунковими документами та виписками банку.

Пасив (розд. I. Власний капітал)

Облік щодо розміру, структури і змін власного капіталу ведеться згідно з П(С)БО 5 “Звіт про власний капітал”.

Власний капітал підприємства станом на 31.12.12 р. складається з:

- статутного капіталу в сумі 25888 тис. грн.;
- резервного капіталу в сумі 5 тис. грн.
- непокритий збиток в сумі 5230 тис. грн.;
- інший додатковий капітал в сумі 23987 тис. грн.

Власний капітал на кінець звітнього періоду складає 44650,0 тис.грн., порівняно з початком року збільшився всього на 9,0 тис.грн.

Статутний капітал Товариства станом на 31.12.2012 року у відповідності до установчих документів становить 25888,0 тис.грн. і поділений на 103552000 штуки простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн.

За звітний період Товариством не проводились додаткові емісії акцій чи анулювання акцій. Вклади у статутний фонд та порядок їх оцінки відповідають засновницьким документам, якими є : Акт передачі майна у власність Відкритому акціонерному товариству “Тернопільський радіозавод “Оріон” без номеру від 21.10.1998 року та наказ ФДМУ № 51-АТ від 21.10.1998 року. Змін у статутному капіталі протягом 2012 року не було.

Аналітичні дані щодо формування, використання та відображення в обліку складових власного капіталу відповідають даним звітності. Розмір та структура власного капіталу відображена у фінансовій звітності товариства станом на 31.12.2012 року року достовірно.

Пасив (розд.II. Забезпечення майбутніх витрат і платежів).

Резерв забезпечення на виплату відпусток працівникам підприємство створювало у розмірі 2330 тис. грн. та використало резерв у 2012 році повністю.

Пасив (розд.III. Довгострокові зобов’язання).

Зобов’язань за довгостроковими кредитами банків у Товариства немає.

Пасив (розд.IV. Поточні зобов’язання).

Поточні зобов’язання товариства на кінець звітнього періоду становлять 14078,0 тис.грн., проти 14462,0 тис.грн., на початку звітнього періоду, зменшилися на 2,7 %, і розподілилися таким чином:

- кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги - 7705,0 тис.грн.;
- поточні зобов’язання за розрахунками, всього - 3120 тис.грн.. в т.ч.:
 - з одержаних авансів - 734,0 тис.грн.;
 - з бюджетом - 597,0 тис.грн.;
 - зі страхування - 418,0 тис.грн.;
 - з оплати праці - 1371,0 тис.грн.;

- інші поточні зобов'язання - 55,0 тис.грн.

- короткострокові кредити банків на кінець звітного року склали 3198,0 тис.грн.

Простроченої заборгованості по зазначених кредитах банків на дату складання балансу немає.

Загальна вартість пасивів станом на 31.12.2012 року становить 58728,0 тис. грн.

Облік фінансових результатів.

Визначення доходів у бухгалтерському обліку товариства здійснюється на підставі статті 9 Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” № 996-XIV, П(С)БО 15 “Доходи” та відображено у Формі № 2 “Звіт про фінансові результати”.

Доходи, отримані товариством за 2012 рік, збільшилися порівняно з минулим роком в 1,3 рази, та становлять 73508,0 тис.грн. і розподіляється наступним чином:

- чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - 51522 тис. грн.;

- інші операційні доходи - 21825 тис. грн.;

- інші доходи - 161 тис. грн.

Витрати, понесені товариством у 2012 році, приведені у звітності, відповідають даним бухгалтерського обліку і склали 73267 тис. грн., а саме:

- собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) становить 50388 тис. грн. (з врахуванням адміністративних витрат та витрат на збут);

- інші операційні витрати 22532 тис. грн.;

- інші витрати - 55,0 тис. грн.;

- фінансові витрати - 292,0 тис. грн.

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування склав прибуток 241,0 тис.грн., податок на прибуток – 223 тис.грн. Чистий прибуток підприємства склав 18,0 тис.грн., за 2011 рік отримали прибуток в сумі 15,0 тис. грн.

Методика визначення кінцевого фінансового результату діяльності відповідає вимогам П(С)БО 3 “Звіт про фінансові результати”.

Форма №3 “Рух грошових коштів”.

Звіт про рух грошових коштів складено на основі прямого методу. Застосування прямого методу складання звіту про рух грошових коштів базується на безпосередньому використанні даних з реєстрів бухгалтерського обліку щодо дебетових або кредитових оборотів грошових коштів за звітний період у кореспонденції з рахунками бухгалтерського обліку операцій, активів або зобов'язань.

Чистий рух грошових коштів за 2012 рік складає 39 тис. грн.

Висновки.

Для оцінки фінансового стану ПАТ “Тернопільський радіозавод “Оріон” за 2012 рік було проаналізовано дані “Балансу” товариства та “Звіту про фінансові результати” за 2012 рік, проведено на їх підставі аналіз фінансових показників (коефіцієнтів рентабельності, ділової активності,

ліквідності, фінансової незалежності).

Аналіз балансу.

Аналізуючи дані балансу товариства на 31.12.2012 року, слід зауважити, що істотних структурних зрушень ні в активах, ні в пасивах підприємства не відбулося.

Капітал підприємства розміщений в оборотні і необоротні активи, де переважають необоротні активи. Оборотний капітал складає 50,75%, необоротний – 49,25%.

Вартість коштів в необоротних активах зменшилася на 638 тис.грн., або на 2,2%, в основному, за рахунок зменшення вартості основних засобів, що вказує на перевагу вибуття основних засобів над їх оновленням.

Оборотний капітал підприємства на кінець звітної періоду склав 29802 тис.грн., і збільшився порівняно з минулим роком на 0,9% за рахунок збільшення виробничих запасів на 25,6% та готової продукції на 8,6%. В структурі оборотного капіталу запаси складають 74,0%, дебіторська заборгованість – 25,0%, грошові кошти - 0,7%, інші оборотні активи – 0,3%. За 2012 рік майно товариства зменшилося на 0,63% або на 375,0 тис.грн і станом на 31.12.2012 року склало 58728 тис.грн.

У структурі пасивів переважає власний капітал, і становить близько 76,03%. В 2012 році порівняно з 2011 роком власний капітал підприємства збільшився на 9,0 тис.грн., або на 0,02% і станом на 31.12.2012 року складає 44650,0 тис.грн.

Наявних грошових коштів (330,0 тис. грн.) значно менше від поточних зобов'язань (10880,0 тис. грн.) – це означає, що підприємство, якщо всі кредитори водночас пред'являть вимогу погасити заборгованість, буде не в змозі розрахуватись в повному обсязі.

Аналіз фінансових показників.

Аналізуючи основні показники фінансово-господарської діяльності товариства за 2012 рік можна зробити висновок, що фінансовий стан підприємства покращився порівняно з 2011 роком.

Обсяг чистого доходу (виручки) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг за звітний період склав 51522,0 тис.грн. Темп росту реалізації товарної продукції до 2011 року складає 153,4% (фактична реалізація у 2010 році - 33590,0 тис. грн.).

Слід відзначити, що у 2012 році збільшилися :

- собівартість реалізованої продукції в розрахунку на 1 гривню реалізованої продукції (без врахування адміністративних витрат та витрат на збут) на 10,3%, з 0,68 грн. до 0,75 грн.;
- фінансові витрати майже у 1,4 рази, з 213,0 тис.грн. до 292,0 тис.грн.;
- залишки готової продукції на складі на 8,6%, з 6502,0 тис.грн. до 7063 тис.грн.

Рівень зносу основних фондів на кінець звітної періоду становить 67,4%, на початок 2012 року становив 66,5%.

В результаті фінансово-господарської діяльності за 2012 рік товариство отримало чистий прибуток в сумі 18,0 тис.грн., за 2011 рік прибутки склали 15 тис.грн.

Підсумовуючи значення фінансових показників, можна сказати наступне:

1. В 2012 році підприємству вдалося досягти позитивних значень показників рентабельності діяльності (0,0004) та рентабельності реалізованої продукції (1,11%). Це вказує на те, що підприємство працювало ефективніше, збільшився дохід від реалізації продукції за рахунок виконання укладених контрактів.

2. Показники ділової активності у звітному році дещо збільшилися порівняно з минулим роком та відповідають нормативному значенню. Це свідчить про те, що на підприємстві відбуваються позитивні тенденції - покращилось використання оборотних активів та зменшилися затрати на виробництво продукції.

3. Проведений аналіз коефіцієнтів ліквідності показує, що показники поточної та критичної ліквідності знаходяться в межах нормативних значень. Це характеризує достатність ресурсів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань. Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, що у підприємства недостатньо коштів для термінового погашення короткострокової заборгованості, величина даного коефіцієнта свідчить про те, що за рахунок власних активів товариство зможе терміново покрити 2% своєї поточної заборгованості.

4. Наступні показники, які характеризують фінансовий стан підприємства є коефіцієнти фінансової незалежності:

- коефіцієнт автономії станом на 31.12.2012 року має значення більше нормативного і свідчить про те, що в кожних 100 гривнях вкладених активів товариства 76 грн. – власні кошти (власний капітал). Значення коефіцієнта автономії свідчить про фінансову незалежність підприємства;

- коефіцієнт фінансової стабільності - на кожну гривню залучених коштів припадає 3,17 грн. власних коштів. Цей показник вищий оптимального значення, та свідчить про те, що підприємство має стійкий фінансовий стан і відносно незалежне від зовнішніх фінансових джерел.

- коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами товариства станом на 31.12.2012 року становить 0,71. Він свідчить про спроможність товариства проводити незалежну фінансову політику.

Аналіз отриманих даних свідчить, що підприємство, в цілому, забезпечене оборотними коштами, проте більшість коштів підприємства мобілізовані у виробничі запаси та активи (основні засоби), які повільно реалізуються, і не можуть забезпечити високу платоспроможність підприємства. Причинами нестачі ліквідних оборотних засобів є нестача власних обігових коштів, а також відволікання коштів у дебіторську заборгованість (7296 тис.грн.) та високий показник кредиторської заборгованості (10880,0 тис.грн.), в т.ч. заборгованість за матеріали, ПКВ, послуги – 7705,0 тис.грн. , з оплати праці – 1371,0 тис.грн. та авансові платежі за продукцію – 734,0 тис.грн.

Так, станом на 31.12.2012 року товариство спроможне погасити:

- за рахунок усіх оборотних активів - 100% поточних зобов'язань;

- короткострокові зобов'язання при необхідності погасити їх негайно, товариство зможе покрити тільки 2,0 % заборгованості за рахунок власних активів.

Заключний висновок.

Аналіз показників фінансової звітності Товариства станом на 31.12.2012 року засвідчив, що Товариство має задовільний фінансовий стан. Показники, що характеризують фінансовий стан Товариства, в основному, відповідають нормативним значенням. Підприємство, в цілому, забезпечене оборотними коштами. Більшість коштів мобілізовані в виробничі запаси та активи (основні засоби), які повільно реалізуються, і не можуть забезпечити високу платоспроможність підприємства.

Отже, аналізуючи основні показники фінансово-господарської діяльності товариства, ревізійна комісія вважає, що підприємство платоспроможне і що є можливості, послабити фінансову напруженість та досягти вищих позитивних значень показників рентабельності господарської діяльності.

Бухгалтерський та податковий облік на підприємстві ведеться відповідно до вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. № 996-XIV, затверджених П(С)БО та інших нормативних документів з питань організації бухгалтерського обліку та наказу по підприємству "Про облікову політику". Облікова політика протягом звітного року не змінювалася.

Ревізійною комісією здійснено оцінку загального подання фінансових звітів та відповідності їх даним бухгалтерського обліку. Фінансові звіти достовірно відображають фінансовий стан підприємства, реальний склад активів та пасивів ПАТ "ТРЗ "Оріон" станом на 31.12.2012 року, а також результат діяльності та рух грошових коштів за період з 01.01.2012 року по 31.12.2012 року.

З вище наведеного, Ревізійна комісія робить такі висновки:

- фінансово-господарська діяльність товариства здійснювалась у відповідності до вимог чинного законодавства України та Статуту товариства;
- система бухгалтерського обліку, що використовується на підприємстві, відповідає законодавчим, нормативним та національним стандартам бухгалтерського обліку в Україні;
- усі господарські операції відображено в обліку та звітності;
- майно, грошові кошти та розрахунки товариства відображені в обліку та звітності достовірно, виходячи з їх фактичної наявності;
- використання Правлінням коштів та майна не за призначенням чи у особистих інтересах не встановлено.

Згідно з вимогами Закону України "Про аудиторську діяльність" від 22 квітня 1993 року № 3125-XУ (із змінами) та відповідно до Національних нормативів аудиту Аудиторської палати України було проведено аудиторську перевірку щодо звітності Публічного акціонерного товариства "Тернопільський радіозавод "Оріон". Аудит здійснювався відповідно до умов договору за період з 01.01.2012 року по 31.12.2012 року незалежною аудиторською фірмою ТзОВ "Консул", яка знаходиться за адресою: м.Тернопіль, вул. Медова, 12А.

«Звіт незалежних аудиторів» № 39 від 18 лютого 2013 року :

Фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ПАТ «Тернопільський радіозавод «Оріон» станом на 31 грудня 2012 року, а також результати його діяльності і рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Пропозиції.

Для покращення фінансових результатів діяльності, підприємству необхідно забезпечити прибутковий рівень виробництва та досягти запланованого прибутку.

В зв'язку з цим ревізійна комісія **пропонує:**

1. Спрямувати зусилля на:

- нарощування обсягів виробництва та реалізації товарної продукції;
- зниження затратності виробництва, підвищення ефективності використання матеріальних та енергетичних ресурсів;
- підвищення ефективності маркетингової діяльності підприємства з метою пошуку нових споживачів на продукцію;
- впровадження нових прогресивних технологій виробництва;
- дослідження та розробку конкурентноздатної продукції.

2. Покращити ефективність використання матеріальних запасів. Наявність значних залишків готової продукції на складі (7063 тис.грн.), виробничих запасів (10019 тис.грн.), незавершеного виробництва (4961 тис.грн.) негативно вплинуло на досягнення запланованих результатів господарської діяльності, оскільки обігові кошти вилучені з виробничого обороту, а для їх поповнення залучалися кредитні ресурси.

Голова ревізійної комісії

А.З.Паламарчук

Члени ревізійної комісії

Р.Я. Балик

І.М. Ріпка

Н.М.Козуб

З висновком ознайомлені:

Директор з питань економіки та управління

В. Я. Костецький

Головний бухгалтер

М.П. Бездух